



УХВАЛА

10 грудня 2024 р.

Справа № 554/2014/24

Другий апеляційний адміністративний суд у складі колегії:

Головуючого судді: Мельнікової Л.В.,

Суддів: Русанової В.Б., Бегунца А.О.,

розглянувши в порядку письмового провадження у приміщенні Другого апеляційного адміністративного суду у місті Харкові заяву Непарідзе Давіта Мірабовича про поновлення строку на апеляційне оскарження рішення Октябрського районного суду м. Полтави від 24.10.2024 у справі № 554/2014/24 за позовом Непарідзе Давіта Мірабовича до Управління Державної міграційної служби України в Полтавській області, третя особа: Державна міграційна служба України про визнання рішення суб'єкта владних повноважень незаконним та зобов'язання вчинити певні дії,-

В с т а н о в и в:

Рішенням Октябрського районного суду м. Полтави від 24.10.2024 у справі № 554/2014/24 відмовлено у задоволенні вимог Непарідзе Давіта Мірабовича до Управління Державної міграційної служби України в Полтавській області, третя особа: Державна міграційна служба України про визнання рішення суб'єкта владних повноважень незаконним та зобов'язання вчинити певні дії. Повний текст рішення складено 28.10.2024.

22.11.2024 через засоби поштового зв'язку позивачем подано апеляційну скаргу, тобто з порушенням строку, встановленого ст. 288 КАС України.

Ухвалою Другого апеляційного адміністративного суду від 29.11.2024 апеляційну скаргу позивача залишено без руху; апелянту наданий строк 10 днів з дати отримання копії ухвали суду - для порушення питання щодо поновлення строку на апеляційне оскарження судового рішення.

04.12.2024 (зарєєстровано за вх. № 62072 від 06.12.2024) скаржником подана заява про поновлення строку на апеляційне оскарження.

В обґрунтування заяви скаржник зазначив, що не був присутній у судовому засіданні при проголошенні вступної та резолютивної частини, а також повний текст судового рішення взагалі не отримував. 19.11.2024 у застосунку «Дія» надійшло сповіщення про існування судового рішення по даній справі. у зв'язку з тим, що позивач не є фахівцем у галузі права, до того ж під час розгляду справи користувався послугами перекладача, одразу 19.11.2024 звернувся до адвоката Продайводи В.І. для консультації та підготовки апеляційної скарги на оскаржуване судове рішення. У зв'язку з вищевикладеним та тим, що повний текст судового рішення не було вручено, просить суд поновити строк на апеляційне оскарження.

Заслухавши суддю-доповідача, перевіrivши матеріали справи, колегія суддів дійшла висновку про обґрунтованість заяви, з огляду на наступне.

Особливості провадження у справах за адміністративними позовами з приводу примусового повернення чи примусового видворення іноземців або осіб без громадянства за межі території України визначені ст. 288 КАС України.

Відповідно до ч. 3 ст. 288 КАС України, апеляційні скарги на судові рішення в адміністративних справах, визначених цією статтею, можуть бути подані в десятиденний строк з дня їх проголошення.

Законодавче обмеження строку оскарження судового рішення першої інстанції, насамперед, обумовлено специфікою спорів, які розглядаються в порядку адміністративного судочинства, а запровадження таких строків обумовлене досягненням юридичної визначеності у публічно-правових відносинах.

Процесуальні строки роблять процес динамічним і прогнозованим. Без наявності строків на певну процесуальну дію та/або без їх дотримання в адміністративному судочинстві виникнуть порушення прав учасників адміністративного процесу.

Недотримання ж встановлених законом строків зумовлює чітко визначені юридичні наслідки.

Відповідно до ч. 1 ст. 121 Кодексу адміністративного судочинства України суд за заявою учасника справи поновлює пропущений процесуальний строк, встановлений законом, якщо визнає причини його пропуску поважними, крім випадків, коли цим Кодексом встановлено неможливість такого поновлення.

Поважними причинами слід розуміти лише ті обставини, які були об'єктивно непереборними, тобто не залежали від волевиявлення особи, що звернулася із адміністративним позовом, та/або були



*4851*2604236*1*2*

пов'язані з дійсно істотними обставинами, перешкодами чи труднощами, що унеможливили своєчасне звернення до суду. Такі обставини мають бути підтверджені відповідними та належними доказами.

Причина пропуску строку звернення до суду може вважатися поважною, якщо вона відповідає одночасно усім таким умовам: 1) це обставина або кілька обставин, яка безпосередньо унеможливорює або ускладнює можливість вчинення процесуальних дій у визначений законом строк; 2) це обставина, яка виникла об'єктивно, незалежно від волі особи, яка пропустила строк; 3) ця причина виникла протягом строку, який пропущено; 4) ця обставина підтверджується належними і допустимими засобами доказування.

З матеріалів справи вбачається, що оскаржуване рішення суду першої інстанції прийнято у відкритому судовому засіданні 24.10.2024 та складено повний текст рішення 28.10.2024.

Як встановлено апеляційним судом апеляційної інстанції, розгляд цієї справи та оголошення вступної та резолютивної частини тексту спірного рішення відбулося за участю позивача - Непарідзе Д.М. та, зокрема, представника позивача – Костенка В.О (ордер на надання правничої допомоги серія ВІ № 1202463 від 05.03.2024), тому доводи позивача щодо необізнаності про судові рішення від 24.10.2024 є необґрунтованими та безпідставними.

Отже, враховуючи наведені вище положення КАС України, відповідний строк починається на наступний день після винесення повного тексту судового рішення та спливає через десять днів, відповідно до ст. 288 КАС України – 07.11.2024.

Апеляційна скарга позивачем подана 22.11.2024, встановлений ст. 288 КАС України строк подачі є порушеним (на 15 днів).

Проте, колегія суддів зазначає, що у резолютивній частині оскаржуваного рішення від 24.10.2024 роз'яснено зокрема, що апеляційна скарга на рішення суду подається протягом тридцяти днів.

Верховний Суд у своїх постановках неодноразово наголошував на тому, що у справах цієї категорії, які є терміновими в розумінні [КАС України](#), надзвичайно важливим в аспекті реалізації учасником справи права на апеляційне оскарження є дотримання судом першої інстанції порядку проголошення та вручення (надсилання) копій судових рішень, визначеного ч. 2 [ст. 271 КАС України](#). Недотримання судом першої інстанції цього порядку може бути підставою для поновлення строку на апеляційне оскарження, з урахуванням інших фактичних обставин (аналогічний висновок висловлений Верховним Судом у постанові від 31.01.2023 у справі № 420/14376/21).

У постанові від 28.09.2022 в справі № 640/1920/21 Верховний Суд зазначив, що у справах, особливість розгляду яких встановлена [ст. 287 КАС України](#), надзвичайно важливим в аспекті реалізації учасником справи права на апеляційне оскарження є дотримання судом першої інстанції вимог щодо змісту резолютивної частини рішення, а саме роз'яснення сторонам строку і порядку набрання рішенням суду законної сили та його оскарження. Недотримання судом першої інстанції цього порядку може бути підставою для поновлення строку на апеляційне оскарження, з урахуванням інших фактичних обставин. Згідно із частиною першою [ст. 8 КАС України](#) усі учасники судового процесу є рівними перед законом і судом.

У Рішенні Другого сенату Конституційного Суду України від 07.04.2021 №1-р(П)/2021 зазначено, що принцип правомірних (легітимних) очікувань є складовим елементом загального принципу юридичної визначеності та виражає ідею, що «органи публічної влади повинні не лише додержуватися приписів актів права, а й своїх обіцянок та пробуджених [у особи] очікувань. Згідно з доктриною легітимних очікувань - ті, хто чинить добросовісно на підставі права, яким воно є, не повинні відчувати краху надій щодо своїх легітимних очікувань» [спеціальне Дослідження Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеційська Комісія) «Мірило правовладдя» CDL-AD(2016)007, пункт II.B.5.61].

Відповідно до висновків, зроблених Верховним Судом у складі судової палати з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян Касаційного адміністративного суду у постанові від 09.06.2022 в справі № 300/1617/20 стосовно роз'яснення судом першої інстанції у категорії термінових адміністративних справ загальних строків на оскарження судового рішення, а не спеціальних, установлених, зокрема, [ст. 287 КАС України](#), у цій справі сторона мала легітимні очікування на можливість оскарження судового рішення саме в установленій судом строк - тридцять днів. Суд апеляційної інстанції повинен урахувати зумовлені роз'ясненням суду першої інстанції легітимні очікування відповідача щодо права на звернення до суду з апеляційною скаргою в установленій судом тридцятиденний строк. Принцип рівності перед законом і судом знаходить конкретне втілення у формуванні правового статусу суб'єкта адміністративного процесу й полягає в тому, що кожний його учасник має права та обов'язки, що є адекватними його процесуальному становищу. Одна сторона не повинна бути у привілейованому чи дискримінаційному становищі щодо іншої сторони. Суди у свою чергу також повинні застосовувати однаковий підхід під



час вирішення питання про поновлення процесуального строку. Водночас Верховний Суд звернув увагу на необхідність подання апелянтом умотивованої заяви про поновлення строку на апеляційне оскарження із зазначенням підстав для його поновлення.

Відповідно до ст. 129 Конституції України, однією з засад судочинства є забезпечення апеляційного оскарження рішення суду, згідно КАС України звернення до адміністративного суду для захисту прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується.

Враховуючи вищевикладене, колегія суддів вважає причини пропуску строку на апеляційне оскарження поважними, а тому строк на апеляційне оскарження підлягає поновленню.

Апеляційна скарга за формою та змістом відповідає вимогам ст. 296 КАС України, подана з дотриманням порядку, визначеного ст. 297 КАС України, і строків апеляційного оскарження, передбачених ст. 295 КАС України, підстави для відмови у відкритті апеляційного провадження (ст. 299 КАС України) відсутні.

За положеннями п.п. 15.3) п. 1 розділу VII «Перехідні положення» КАС України, - до визначення Положенням про Єдину судову інформаційно-комунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів), можливості вчинення передбачених цим Кодексом дій з використанням підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи такі дії вчиняються в такому порядку: розгляд справи у суді здійснюється за матеріалами у формах, визначених Положенням про Єдину судову інформаційно-комунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів).

Відповідно до п.п. 122 розділу VI «Перехідні положення» Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затверджених рішенням Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 № 1845/0/15-21(зі змінами), до початку функціонування всіх підсистем (модулів) ЄСІТС справи можуть розглядатися (формуватися та зберігатися) в паперовій, електронній чи змішаній формі залежно від наявних у суді можливостей.

Підпунктом 124 розділу VI «Перехідні положення» означеного Положення визначено, що у разі надходження заяви учасника справи про ознайомлення з матеріалами справи чи окремими документами в електронному вигляді через систему Електронний суд, суд, який отримав таку заяву, забезпечує сканування відповідних матеріалів справи у паперовій формі, що перебуває в такому суді, та долучення їх до матеріалів електронної судової справи.

У разі відсутності відповідного клопотання учасника справи суд забезпечує сканування матеріалів справи в паперовій формі та долучення їх до матеріалів електронної судової справи з урахуванням наявних у суді можливостей та в разі передання справи до суду іншої інстанції.

Згідно до ч. 6 ст. 18 КАС України адвокати, нотаріуси, приватні виконавці, судові експерти, державні органи та органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання державного та комунального секторів економіки реєструють офіційні електронні адреси в ЄСІТС в обов'язковому порядку. Інші особи реєструють свої офіційні електронні адреси в ЄСІТС в добровільному порядку.

Особам, які зареєстрували офіційні електронні адреси в ЄСІТС, суд вручає будь-які документи у справах, в яких такі особи беруть участь, виключно в електронній формі шляхом їх направлення на офіційні електронні адреси таких осіб, що не позбавляє їх права отримати копію судового рішення у паперовій формі за окремою заявою.

Особа, які зареєстрували офіційні електронні адреси в ЄСІТС, подають процесуальні та інші документи, письмові та електронні докази, вчиняють інші процесуальні дії в електронній формі виключно за допомогою ЄСІСТ, з використанням власного електронного підпису, прирівняного до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги», якщо інше не визначено цим Кодексом.

Реєстрація в ЄСІТС не позбавляє права на подання документів до суду в паперовій формі у порядку, визначеному цим Кодексом.

Колегія суддів інформує, що з 05.10.2021 функціонують окремі підсистеми (модулі) ЄСІТС «Електронний кабінет»; «Електронний суд»; підсистема відеоконференцзв'язку та, що у зв'язку із запровадженням в Україні воєнного стану, режиму економії та недофінансуванням судів, можливості направляти повістки та судові рішення поштовим зв'язком вкрай обмежені.

Враховуючи наведене, колегія суддів рекомендує позивачу Непарідзе Давіту Мірабовичу зареєструватися у підсистемі «Електронний суд».

Інструкція користувача Електронного суду розміщується на вебсторінці технічної підтримки користувачів ЄСІТС за вебадресою <https://wiki.court.gov.ua>.

Інші учасники судового процесу зареєстровані в підсистемі «Електронний суд».

На підставі наведеного, керуючись ст. 18, 44, 121, 251, 292, 293, 295-297, 300-301, ч. 2 ст. 321 КАС України, суд,-



У Х В А Л И В:

Заяву Непарідзе Давіта Мірабовича про поновлення строку на апеляційне оскарження рішення Октябрського районного суду м. Полтави від 24.10.2024 у справі № 554/2014/24 - задовольнити.

Поновити Непарідзе Давіту Мірабовичу пропущений строк на апеляційне оскарження рішення Октябрського районного суду м. Полтави від 24.10.2024 у справі № 554/2014/24.

Відкрити апеляційне провадження за апеляційною скаргою Непарідзе Давіта Мірабовича на рішення Октябрського районного суду м. Полтави від 24.10.2024 у справі № 554/2014/24 за позовом Непарідзе Давіта Мірабовича до Управління Державної міграційної служби України в Полтавській області, третя особа: Державна міграційна служба України про визнання рішення суб'єкта владних повноважень незаконним та зобов'язання вчинити певні дії.

Зупинити дію рішення Октябрського районного суду м. Полтави від 24.10.2024.

Установити п'ятиденний строк з моменту отримання учасниками справи цієї ухвали для подання відзиву на апеляційну скаргу. Роз'яснити, що до відзиву додаються докази надсилання (надання) його копій та долучених до нього документів іншим учасникам справи.

Рекомендувати позивачу Непарідзе Давіту Мірабовичу зареєструватися у підсистемі «Електронний суд».

Витребувати із Октябрського районного суду м. Полтави справу № 554/2014/24.

Справу невідкладно направити до апеляційного суду.

Ухвала набирає законної сили з моменту її підписання суддями і не оскаржується.

Головуючий суддя

Л.В. Мельнікова

Судді

В.Б. Русанова

А.О. Бегунц

